

Seat No. : _____

AG-115

April-2016

M.A., Sem.-IV

510 : Gujarati

(EA : Sahitya & Kalamimansa)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : દરેક પ્રશ્નના ગુણ સરખા છે.

1. વિવિધ વ્યાખ્યાઓને આધારે કળાનું સ્વરૂપ સ્પષ્ટ કરો. 14
અથવા
ટૂંકનોંધ લખો : (બંને)
(1) લલિતકળાઓના આંતર સંબંધો
(2) વાણિજ્યની કળાઓ
2. કળા સર્જનમાં પ્રેરણા અને અનુભૂતિના સ્થાન વિશે વિસ્તૃત નોંધ લખો. 14
અથવા
ટૂંકનોંધ લખો : (બંને)
(1) અનુકરણ
(2) રૂપ
3. ભાવન વ્યાપાર એટલે શું ? ભાવન પ્રક્રિયાની સમસ્યાઓ વિશે નોંધ લખો. 14
અથવા
આસ્વાદ અને અર્થઘટનની સમસ્યાઓ વિશે વિસ્તૃત નોંધ તૈયાર કરો.
4. 'યાત્રા' સંગ્રહના કાવ્યોનાં વિષયવૈવિધ્ય વિશે નોંધ તૈયાર કરો. 14
અથવા
'યાત્રા' સંગ્રહને આધારે સુન્દરમ્ ની કવિ તરીકેની વિશેષતા - મર્યાદાઓ તપાસો.

5. નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ લખો :

- (1) નીચેના પૈકી કઈ કલાને 'કાનની કલા' કહી શકાય ?
(અ) સ્થાપત્ય (બ) શિલ્પ (ક) ચિત્ર (ડ) સાહિત્ય
- (2) નીચેના પૈકી કઈ કલાના આસ્વાદ માટે આંખની અનિવાર્યતા અપેક્ષિત નથી.
(અ) ચિત્ર (બ) સંગીત (ક) શિલ્પ (ડ) સ્થાપત્ય
- (3) 'તાટસ્થ્ય નહિં પણ તાદાત્મ્ય આસ્વાદ પ્રક્રિયાનું જીવાતુભૂત તત્ત્વ છે.' – વિધાન ખરું કે ખોટું, જણાવો.
- (4) 'યાત્રા' સંગ્રહની પ્રથમ આવૃત્તિ કયા વર્ષે પ્રકાશિત થઈ હતી ?
(અ) ઈ.સ. 1941 (બ) ઈ.સ. 1951 (ક) ઈ.સ. 1961 (ડ) ઈ.સ. 1971
- (5) 'અગ્નિવિરામ' કાવ્યનું સ્વરૂપ જણાવો.
(અ) ગઝલ (બ) ગીત (ક) કરુણપ્રશસ્તિ (ડ) ખંડકાવ્ય
- (6) બાપુએ 'બા' કહી બોધ્યાં તેથી 'બા' સહુનાં બન્યા – પંક્તિ કયા કાવ્યની છે ?
(અ) કસ્તુરબા (બ) શ્વેતકેશી પિતરને (ક) અહો ગાંધી! (ડ) ન્હાનાલાલને
- (7) પંક્તિ પૂર્ણ કરો,
મેરે પિયા તુમ અમર સુહાગી
તુમ પાચે મૈં.....
- (8) 'યાત્રા' સંગ્રહના પ્રથમ કાવ્યનું શીર્ષક :
(અ) મેરે પિયા (બ) તવ સંગ (ક) ઢૂંઢ ઢૂંઢ (ડ) તવ ચરણે
- (9) 'રાઘવનું હૃદય' કાવ્યના કેન્દ્રમાં કોનું ચરિત્ર છે ?
(અ) શ્રીકૃષ્ણ (બ) શંકર (ક) શ્રીરામ (ડ) લક્ષ્મણ
- (10) નીચેના પૈકી કયું કાવ્ય પંખીઓને સંબોધીને લખાયું છે ?
(અ) આ ધ્રુવપદ (બ) નહિ દૂપે (ક) મંગલ સમ (ડ) વિશ્વ આખું
- (11) તામિલ પ્રદેશને કેન્દ્રમાં રાખીને લખાયેલા કાવ્યનું શીર્ષક જણાવો.
(અ) જોયો તામિલ દેશ (બ) શિખરો પરથી
(ક) પ્રવાસી પંથોનો (ડ) પંથવિભેદ ?
- (12) નીચેના પૈકી કયા કાવ્યનો વિષય શ્રી માતાજી નથી ?
(અ) તને જોવી (બ) તને વંદુ (ક) એક પંખણી (ડ) શ્વેતકેશી પિતરને
- (13) નીચેના પૈકી કયા કાવ્યનો વિષય શ્રી અરવિંદ વંદના છે ?
(અ) કવિ ન્હાનાલાલને (બ) હું ગાન ગાઉં
(ક) એક સાંજ (ડ) રાઘવનું હૃદય
- (14) લલિતકલાના પાંચ પ્રકારો જણાવો.